

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació
Direcció General del Patrimoni Cultural
Servei d'Arqueologia i Paleontologia
Biblioteca del Patrimoni Cultural

4380

Documentació gràfica d'una rasa de sondeig: avinguda Adelaida

Dolores Ynguanzo Gonzalez

Avis legal

Aquesta obra està subjecta a una llicència Reconeixement-NoComercial-SenseObresDerivades 2.5 de Creative Commons. Se'n permet la reproducció, distribució i comunicació pública sempre que se'n citi el titular dels drets i no se'n faci un ús comercial. No es pot alterar, modificar o generar una obra derivada a partir d'aquesta obra. La llicència completa es pot consultar a <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5/es/legalcode.ca>.

FITXA TÈCNICA

Tipus d'intervenció: Documentació gràfica

Intervenció: Avgda. Adelaida

Municipi: Cambrils

Comarca: El Baix Camp

Data d'intervenció: 20 – 21 de març de 2002

Direcció dels treballs: Maria Dolores Ynguanzo González (NEMESIS sccl)

Motiu de la intervenció: Soterrament de les línies de mitja i baixa tensió

Promotor: Ajuntament de Cambrils. Departament de Cultura

Data de lliurament: 26 de novembre de 2002

Arqueòloga directora

Maria Dolores Ynguanzo González

NEMESIS sccl

I. INTRODUCCIÓ

Amb motiu del soterrament de les línies de mitja i baixa tensió a la zona de l'Avinguda Adelaida i altres carrers, a càrrec de l'empresa Cacopre, al terme municipal de Cambrils (El Baix Camp), s'han localitzat restes arqueològiques sense que hi hagi hagut cap mena de control arqueològic. Per aquest motiu, les restes s'han vist malmeses tot i que encara es poden documentar gràficament i fotogràfica.

L'esmentada documentació s'ha portat a terme els dies 20 i 21 de març de 2002 sota el control de l'arqueòloga Mª Dolores Ynguanzo Gaonzález.

II. ANTECEDENTS HISTÒRICS I SITUACIÓ DEL SOLAR

Cal recordar que ben a prop d'on s'han trobat els restes, la toponímia ens recorda la presència del convent i l'església de la Mare de Déu de Gràcia: carrer de Gràcia i Raval de Gràcia. També el camí, la cava i la partida de les Quecles té aquest nom evolucionat de l'original *clergues*, que identificava les propietats que envoltaven l'esmentat convent situat al costat de la riera d'Alforja. Aquest edifici fou ocupat a partir del segle XVI pels pares Agustins, que també referen una església més antiga en la qual els propis Agustins localitzaren a l'altar una inscripció de l'any 1365. Tot i la massacre que també allí protagonitzaren les tropes de Felip IV al 1640, la comunitat agustina va ser-hi present fins l'any 1785, quan l'Ajuntament de Cambrils hagué d'ensorrar el convent i l'Església per motius de seguretat. Les parets del convent es convertiren en un perillós obstacle situat al mig del pas de l'aigua en episodis de rierades fortes, fet que amenaçava d'inundacions l'actual barri antic.

A la zona on s'ha efectuat la rasa, la única referència que hi ha és la presència del convent de la Mare de Déu de Gràcia, regentat pels pares Agustins i que

sembla estava situat al nord-est de la població, al mig de la canalització de la riera d'Alforja i al costat del camí que anava a Reus, a Tarragona i a la Creu, enfront de la porta principal de la població i del carrer de Gràcia. Existeix una descripció segons la qual aquesta església era de petites dimensions i semisubterrània.

Per la seva ubicació es trobava exposada al perill d'inundacions cada vegada que hi havia riades, i sembla que cada vegada la riera es trobava més a prop del convent amb el conseqüent perill que això comportava. Per aquest motiu es va demanar la seva reubicació en un altre lloc més segur. El constant perill que suposava el fet que el convent es trobés al mig de la riera va provocar el seu abandonament i, per tant, la seva posterior demolició. Sembla que en canalitzar la riera d'Alforja es van arrencar els fonaments del convent, al octubre del 1975.

Possiblement les restes trobades a la rasa feta a l'Av. Adelaida puguin ser de l'esmentat convent. Malgrat tot, no podem assegurar-ho degut a les petites dimensions de la rasa que impedeix una millor documentació.

III. TREBALLS REALITZATS

Els treballs han consistit en la neteja manual de la rasa per tal de documentar gràficament les restes aparegudes. La rasa de les obres de rebaix del terreny ha estat realitzada amb una màquina retroexcavadora. Una vegada concloses les tasques de neteja manual s'ha procedit a la realització del dibuix de les restes aparegudes.

IV. DESCRIPCIÓ DE LES UNITATS ESTRATIGRÀFIQUES

U.E. 101: Capa d'aglomerat de la carretera. Cota 20,60m.s.n.m.

U.E. 102: Nivell de reompliment format per terra i pedres de totes dimensions; no presenta materials de cap mena. Cota 20,50m.s.n.m.

U.E. 103: Nivell de terres llimoses cobert per 102, hi apareix una estructura murària (104). Cota 20,30m.s.n.m.

U.E. 104: Estructura murària que queda tallada per la rasa i que conserva una altura d'1,10cm. Es troba feta amb pedra i terra, arrebossada per la cara que queda a la vista. Cota 20,30m.s.n.m.

U.E. 105: Estructura murària feta amb pedra i terra; apareix associada a una volta feta amb totxo (106). Cobert per 102. Cota 20,08m.s.n.m.

U.E. 106: Volta feta amb totxo, la qual es troba en part seccionada per la rasa, coberta per 102 i associada a 105. Per sota trobem un nivell de terra que rebleix l'interior (114). Cota 20,14m.s.n.m.

U.E. 107: Estructura murària d'iguals característiques que 105, sols que aquesta apareix associada a una espècie de dipòsit contenidor d'aigua. Cota 20,32m.s.n.m.

U.E. 108: Estructura murària d'iguals característiques que 105, sols que aquesta apareix associada a una espècie de dipòsit contenidor d'aigua. Aquesta, però, seria la perllogació de l'estructura angular respecte a 108. Cota 20,44m.s.n.m.

U.E. 109: Cares laterals de l'interior del dipòsit fetes amb rajoles de fang de 30x30cm. Es troben amortitzades per una pavimentació del dipòsit posterior a la seva construcció (110). Cota 20,50m.s.n.m.

U.E. 110: Pavimentació del dipòsit realitzada en un moment posterior a la seva construcció. Cobert per 102. Cota 20,10m.s.n.m.

U.E. 111: Preparació de la pavimentació del dipòsit feta amb pedra i argamassa d'aspecte modern. Cota 20,06m.s.n.m.

U.E. 112: Pavimentació original del dipòsit però d'aspecte igual a la segona (110). Cota 19,86m.s.n.m.

U.E. 113: Preparació de la pavimentació del dipòsit feta amb pedra i argamassa d'aspecte modern. Cota 19,82m.s.n.m.

U.E. 114: Nivell de terra vegetal de color marró més clar; apareix per sota de les estructures i en la resta per sota de 102, així com a l'interior de la volta (106). Cota 19,70 i 19,90m.s.n.m.

U.E. 115: Es tracta d'una espècia de pica reaprofitada. Cota 20,12m.s.n.m.

V. CONCLUSIONS

Aquest rebaix ha permès la documentació d'una sèrie d'estructures de cronologia i funcionalitat, de moment, indeterminada. Malgrat tot, podria tractar-se del convent de la Mare de Déu de Gràcia, encara que no es pot determinar amb seguretat degut al reduït espai on han aparegut les restes.

Cal assenyalar el fet que no han aparegut materials ceràmics que ens puguin ajudar a datar i situar cronològicament aquestes estructures. Cal esmentar el fet que quan hem arribat al lloc la rasa ja estava oberta i no hem pogut saber si en el transcurs de la seva realització ha aparegut o no material ceràmic determinant per a la datació del contexte.

Remarquem el fet que un grup d'estructures formen, pel que sembla, un dipòsit contenidor d'apariència no gaire antiga i que ens presenta dos moments funcionals. Un primer que es correspondria amb el del seu origen i un altre que correspondria a una reforma posterior, on s'aixeca la pavimentació de cota però que no varia a priori la seva funcionalitat.

Malgrat això, per fer una correcta apreciació cronològica i per determinar la funcionalitat d'aquestes estructures caldria realitzar una excavació en extensió de la zona.

Per concloure, cal afegir que sense l'excavació d'aquestes restes no es pot aportar una informació més detallada que ens ajudi a aclarir les dades fins ara obtingudes.

Mª Dolores Ynguanzo González

Arqueòloga Directora

NEMESIS SCCL

Tarragona, 26 de novembre de 2002

VI. ANNEX FOTOGRÀFIC

1. Vista general de la rasa
2. Vista amb detall de la U.E. 107
3. Vista amb detall de la U.E. 104
4. Vista amb detall de la U.E. 105
5. Vista amb detall de la U.E. 108
6. Vista amb detall de la U.E. 108
7. Vista amb detall de les UU.EE.112 i 113

Foto 1

Foto 2

Foto 3

Foto 4

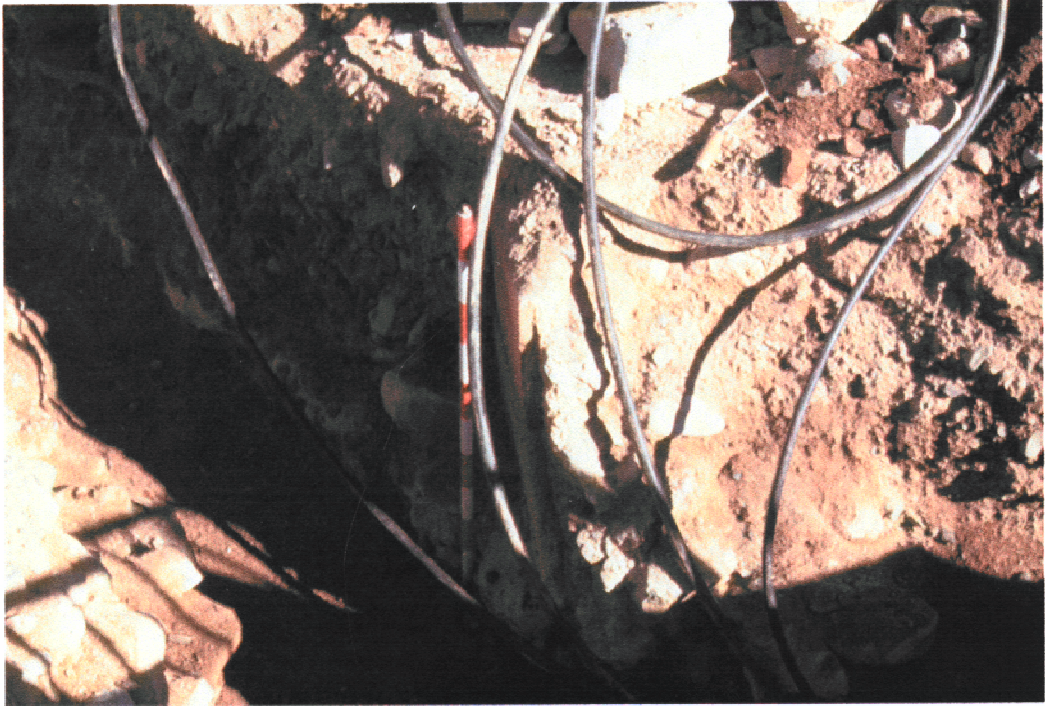

Foto 5

Foto 6

Foto 7

VII. ANNEX PLANIMÈTRIC

1. Situació de la intervenció dins el tram urbà de Cambrils
2. Planta de situació de la rasa dins el tram urbà de la zona
3. Alçats E: 1/20 1, 2 i 3

PARTIDA DE LES CANALS

CAMI DE REUS

TERME VINYOL

URBANITZACIÓ NOU CAMBRILS

PONT N-340

HORTA DE STA. MARIA

URBANITZACIÓ BEREDA

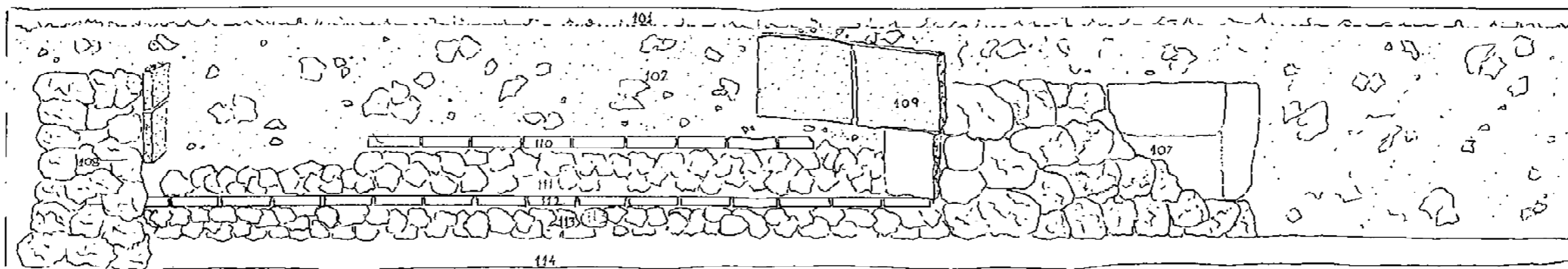
PORT

CLUB NAÚTIC

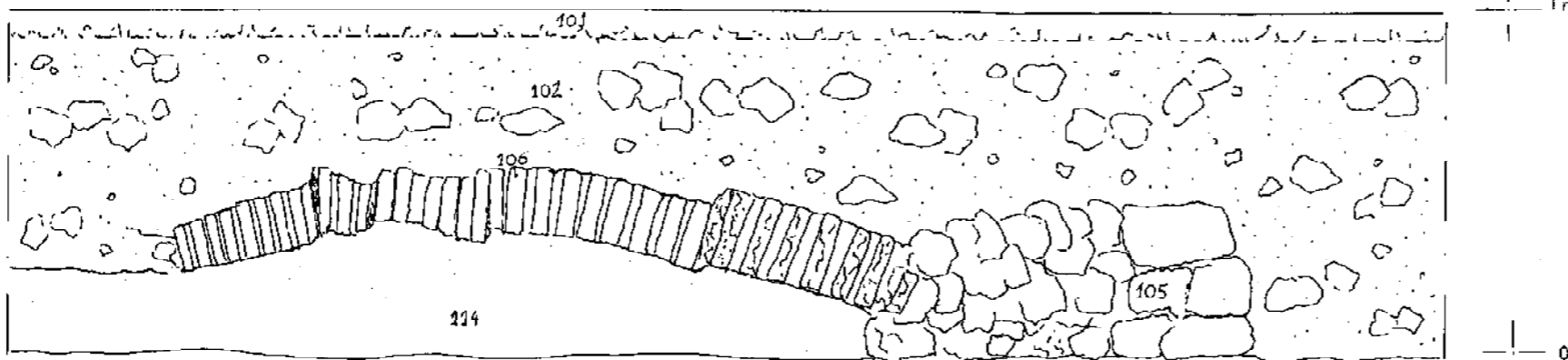
PLATJA REGUEREL I PRAT D'EN FORÈS

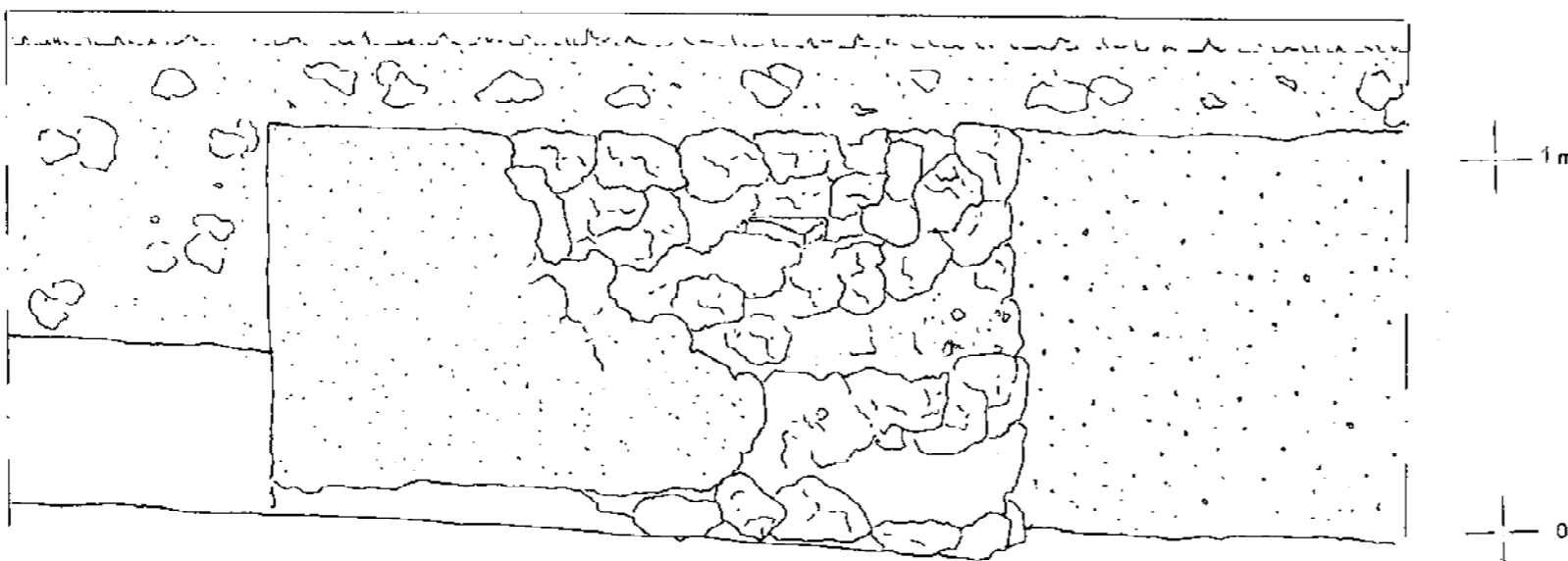
A-1

A-2

A-3

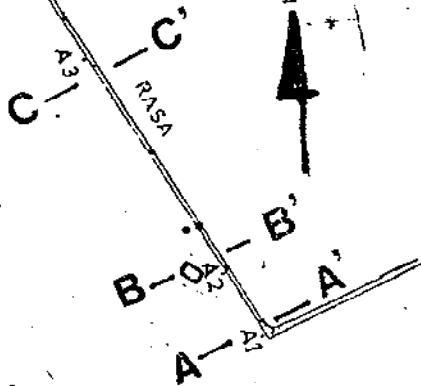
65939

12

22, 10

21, 30

3

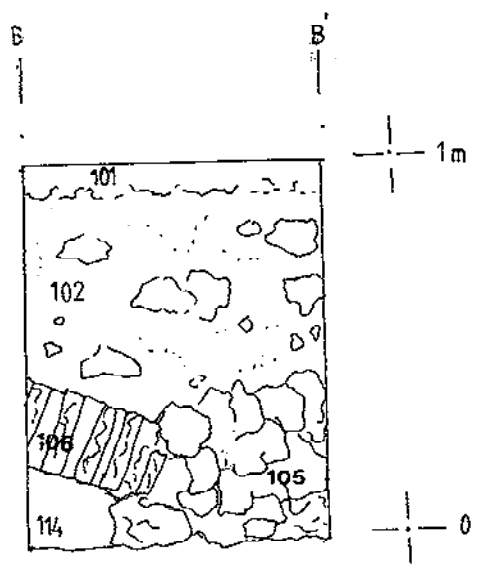
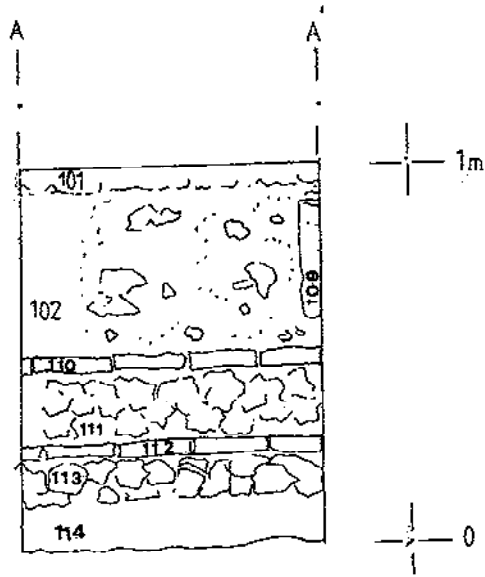

20, 60

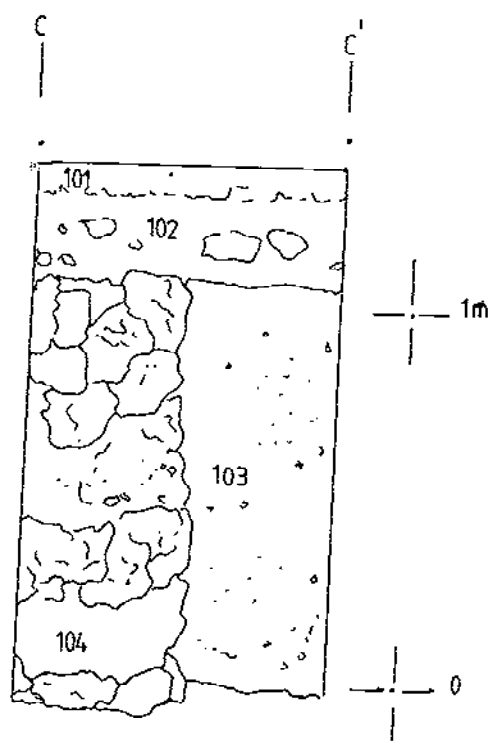
66918

15

NEMESIS sccl.
AVDA. ADELAIDA CAMBRILS
SECCIONS A-A' B-B'

NEMESIS sccl.

AVDA. ADELAIDA CAMBRILS

SECCIO C-C'